

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
MOKSLININKŲ VALSTYBINIŲ PENSIJŲ LAIKINASIS
ĮSTATYMAS**

1994 m. gruodžio 22 d. Nr. I-732
Vilnius

Lietuvos Respublikos Seimas, atsižvelgdamas į tai, kad Lietuvoje nėra sukurta papildomo mokslininkų pensinio draudimo sistema, kuri turėtų garantuoti mokslininkų kvalifikaciją atitinkančias pensijas, ir laikydamas, kad iki šios sistemos sukūrimo būtina valstybės lėšomis paremti sulaukusius senatvės mokslininkus, priima šį laikinąjį įstatymą.

1 straipsnis. Teisė gauti mokslininkų valstybinę pensiją

Teisę gauti mokslininkų valstybinę pensiją turi nuolat Lietuvos Respublikoje gyvenantys asmenys, kuriems įstatymų nustatyta tvarka Lietuvos Respublikoje yra suteiktas ar nostrifikuotas mokslo laipsnis arba pedagoginis mokslo vardas.

Nuolat Lietuvos Respublikoje gyvenančiais asmenimis laikomi Lietuvos Respublikos piliečiai, kurių duomenys apie gyvenamąją vietą Lietuvos Respublikoje, o neturinčių gyvenamosios vietos – apie savivaldybę, kurioje jie gyvena, yra įrašyti į Lietuvos Respublikos gyventojų registrą, arba nuolat Lietuvos Respublikoje gyvenantys užsieniečiai.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [IX-2217](#), 2004-05-04, Žin., 2004, Nr. 80-2835 (2004-05-14), i. k. 1041010ISTA0IX-2217

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-1298](#), 2003-01-21, Žin., 2003, Nr. 14-538 (2003-02-07), i. k. 1031010ISTA0IX-1298

2 straipsnis. Mokslininkų valstybinių pensijų mokėjimo šaltiniai

Mokslininkų valstybinės pensijos mokamos iš Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto.

3 straipsnis. Mokslininkų valstybinių pensijų skyrimo ir mokėjimo sąlygos

Mokslininkų valstybinė pensija skiriama ir mokama šio įstatymo 1 straipsnyje nurodytiems asmenims, kurie:

1) sukako Lietuvos Respublikos socialinio draudimo pensijų įstatyme nustatytą senatvės pensijos amžių arba yra pripažinti netekusiais 60 procentų ir daugiau darbingumo (iki 2005 m. liepos 1 d. – I ar II grupės invalidais);

2) turi ne mažesnę kaip 10 metų daktaro stažą arba habilituoto daktaro stažą;

3) nustojo dirbti mokslinį darbą Lietuvos Respublikos valstybinėse mokslo ir studijų institucijose arba vykdydami iš valstybės biudžeto finansuojamas mokslo programas (toliau – mokslinis darbas).

Šio straipsnio 1 dalyje nurodytiems asmenims mokslininkų valstybinė pensija neskiriama, o paskirtoji nemokama, jeigu jie dirba mokslinį darbą. Apie tai, kad dirba mokslinį darbą, mokslininkų valstybinių pensijų gavėjai privalo pranešti jiems pensiją mokančiai įstaigai per 10 darbo dienų nuo tos dienos, kai jie pradėjo dirbti mokslinį darbą. Jeigu apie tai laiku nepranešama ir dėl to permokama mokslininkų valstybinė pensija arba paaiškėja, kad asmuo dirbo mokslinį darbą laikotarpiu, kuriuo jam buvo mokama mokslininkų valstybinė pensija, susidariusi mokslininkų valstybinės pensijos permokos suma išieškoma Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio draudimo įstatyme nustatyta tvarka.

Mokslininkų valstybinė pensija neskiriama, o paskirtosios skyrimas ir mokėjimas panaikinamas asmenims, teismo nuosprendžiu pripažintiems kaltais už tyčinio nusikaltimo

padarymą.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-920](#), 2002-05-30, *Žin.*, 2002, Nr. 60-2414 (2002-06-19), i. k. 1021010ISTA00IX-920

Nr. [XIV-216](#), 2021-03-25, paskelbta TAR 2021-03-31, i. k. 2021-06554

4 straipsnis. Daktaro stažas ir habilituoto daktaro stažas

Daktaro stažą arba habilituoto daktaro stažą sudaro asmens mokslinio darbo laikas atitinkamai nuo daktaro laipsnio arba habilituoto daktaro laipsnio suteikimo dienos.

Asmenims, kuriems įstatymų nustatyta tvarka nostrifikuotas mokslų kandidato laipsnis, daktaro stažas skaičiuojamas nuo mokslų kandidato laipsnio suteikimo dienos. Asmenims, kuriems įstatymų nustatyta tvarka nostrifikuotas mokslo daktaro laipsnis, daktaro stažas skaičiuojamas nuo mokslų kandidato laipsnio suteikimo dienos, o habilituoto daktaro stažas – nuo mokslo daktaro laipsnio suteikimo dienos.

Mokslinio darbo laikas nuo docento pedagoginio mokslo vardo suteikimo dienos laikomas daktaro stažu, o nuo profesoriaus pedagoginio mokslo vardo suteikimo dienos – habilituoto daktaro stažu.

Lietuvos Respublikos pilietybę turinčių politinių kalinių ir tremtinių, kuriems atkurtos visos pilietinės teisės, daktaro stažas arba habilituoto daktaro stažas buvusios Sovietų Sąjungos sąjunginio ir respublikinio pavaldumo valstybinėse mokslo ir studijų institucijose, taip pat kitų mokslininkų mokslinio darbo laikas, kai jie vykdė iš valstybės biudžeto finansuojamas mokslo programas, prilyginamas daktaro stažui ar habilituoto daktaro stažui Lietuvos Respublikos valstybinėse mokslo ir studijų institucijose šio įstatymo 6 straipsnio 3 dalyje nustatyta tvarka.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XIV-216](#), 2021-03-25, paskelbta TAR 2021-03-31, i. k. 2021-06554

5 straipsnis. Mokslininkų valstybinės pensijos dydis

Už kiekvienus visus daktaro stažo metus kiekvieną mėnesį mokama 10 procentų to mėnesio valstybinių pensijų bazės. Už kiekvienus visus habilituoto daktaro stažo metus kiekvieną mėnesį papildomai mokama 5 procentai to mėnesio valstybinių pensijų bazės.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-909](#), 1998-10-22, *Žin.*, 1998, Nr. 98-2711 (1998-11-11), i. k. 0981010ISTAVIII-909

6 straipsnis. Mokslininkų valstybinių pensijų skyrimas ir mokėjimas

Mokslininkų valstybines pensijas skiria ir moka Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos įgaliotos Valstybinio socialinio draudimo fondo administravimo įstaigos, vadovaudamosi šiuo įstatymu, Socialinio draudimo pensijų įstatymu ir socialinės apsaugos ir darbo ministro patvirtintais Socialinio draudimo pensijų skyrimo ir mokėjimo nuostatais tiek, kiek mokslininkų valstybinių pensijų skyrimo ir mokėjimo nereguliuoja šis įstatymas pagal valstybinių mokslo ir studijų institucijų ir Lietuvos Respublikos mokslinio darbo stažo nustatymo komisijos prie Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos (toliau – Komisija) išduotus dokumentus.

Valstybinių mokslo ir studijų institucijų, kuriose dirbusio mokslininko mokslinio darbo laikas įskaitomas į daktaro stažą arba habilituoto daktaro stažą, ir mokslinių pareigų, kurias einant laikoma, kad asmuo dirbo mokslinį darbą, sąrašus tvirtina švietimo, mokslo ir sporto ministras.

Lietuvos Respublikos pilietybę turinčių politinių kalinių ir tremtinių, kuriems atkurtos visos pilietinės teisės, daktaro stažą arba habilituoto daktaro stažą buvusios Sovietų Sąjungos sąjunginio ir respublikinio pavaldumo valstybinėse mokslo ir studijų institucijose, taip pat kitų mokslininkų daktaro stažą arba habilituoto daktaro stažą, kai jie dirbo mokslinį darbą vykdydami iš valstybės biudžeto finansuojamas mokslo programas, nustato ir daktaro stažą arba habilituoto daktaro stažą patvirtinančius dokumentus mokslininkų valstybinei pensijai skirti išduoda Komisija. Komisiją sudaro ir mokslinio darbo stažo nustatymo tvarkos aprašą, suderinęs su Lietuvos mokslo taryba, tvirtina švietimo, mokslo ir sporto ministras.

Mokslininkų valstybinių pensijų skyrimo, mokėjimo ir pristatymo išlaidos Valstybinio socialinio draudimo fondui apmokamos iš valstybės biudžeto.

Jeigu asmuo, kuriam paskirta mokslininkų valstybinė pensija, po jos paskyrimo pradeda dirbti mokslinį darbą, už kurį skiriama ir mokama mokslininkų valstybinė pensija, jam paskirtos mokslininkų valstybinės pensijos mokėjimas sustabdomas nuo dienos, kurią jis pradeda dirbti šį darbą, o nustojus dirbti atnaujinamas nuo dienos, einančios po dienos, kurią asmuo nustojo dirbti mokslinį darbą, už kurį skiriama ir mokama mokslininkų valstybinė pensija, jeigu mokslininkų valstybinės pensijos gavėjui teisė gauti šią pensiją yra išlikusi. Jeigu asmuo po mokslininkų valstybinės pensijos paskyrimo įgyja ne mažiau kaip vienus papildomus darbo stažo, skaičiuojamo mokslininkų valstybinei pensijai skirti, metus, asmens prašymu, jam nustojus dirbti darbą, už kurį skiriama ir mokama mokslininkų valstybinė pensija, mokslininkų valstybinė pensija asmeniui skiriama iš naujo.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-909](#), 1998-10-22, Žin., 1998, Nr. 98-2711 (1998-11-11), i. k. 0981010ISTAVIII-909

Nr. [KT100-N6/2020](#), 2020-06-03, paskelbta TAR 2020-06-03, i. k. 2020-12128

Nr. [XIV-216](#), 2021-03-25, paskelbta TAR 2021-03-31, i. k. 2021-06554

7 straipsnis. Nuostatos dėl įstatymo įsigaliojimo

Mokslininkų valstybinės pensijos pagal šį įstatymą pradėdamos skirti nuo 1995 metų sausio 1 dienos. Mokslininkų rentų skyrimas ir mokėjimas nuo šios dienos nutraukiamas.

Iki 1995 metų sausio 1 dienos mokslininkams paskirtos pensijos perskaičiuojamos Valstybinių socialinio draudimo pensijų įstatyme nustatyta tvarka ir terminais.

Jei asmeniui iki šio įstatymo įsigaliojimo paskirta mokslininkų renta yra didesnė už šio įstatymo 5 straipsnyje nustatyto dydžio mokslininkų valstybinę pensiją, tai jam mokama 1994 metų gruodžio mėnesio rentos dydžio mokslininkų valstybinė pensija. Ši pensija neindeksuojama ir niekaip kitaip nedidinama, kol susilygina su šio įstatymo 5 straipsnyje nustatyta tam asmeniui skirtina mokslininkų valstybine pensija. Nuo šio laiko mokslininkų valstybinė pensija skaičiuojama pagal šio įstatymo 5 straipsnį.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

RESPUBLIKOS PREZIDENTAS

ALGIRDAS BRAZAUSKAS

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [VIII-909](#), 1998-10-22, Žin., 1998, Nr. 98-2711 (1998-11-11), i. k. 0981010ISTAVIII-909

Lietuvos Respublikos mokslininkų valstybinių pensijų laikinojo įstatymo 4, 5, 6 straipsnių papildymo ir pakeitimo įstatymas

2.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-920](#), 2002-05-30, Žin., 2002, Nr. 60-2414 (2002-06-19), i. k. 1021010ISTA00IX-920

Lietuvos Respublikos mokslininkų valstybinių pensijų laikinojo įstatymo 3 straipsnio pakeitimo ir papildymo įstatymas

3.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-1298](#), 2003-01-21, Žin., 2003, Nr. 14-538 (2003-02-07), i. k. 1031010ISTA0IX-1298

Lietuvos Respublikos pilietybės įstatymo įgyvendinimo įstatymo, Valstybinių socialinio draudimo pensijų įstatymo, Šalpos (socialinių) pensijų įstatymo, Mokslininkų valstybinių pensijų laikinojo įstatymo, Valstybinių pensijų įstatymo pakeitimo ir papildymo įstatymas

4.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-2217](#), 2004-05-04, Žin., 2004, Nr. 80-2835 (2004-05-14), i. k. 1041010ISTA0IX-2217

Lietuvos Respublikos valstybinių socialinio draudimo pensijų įstatymo, Valstybinių šalpos išmokų įstatymo, Mokslininkų valstybinių pensijų laikinojo įstatymo, Valstybinių pensijų įstatymo, Valstybės paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti įstatymo, Piniginės socialinės paramos mažas pajamas gaunančioms šeimoms (vieniems gyvenantiems asmenims) įstatymo pakeitimo įstatymas

5.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-2539](#), 2004-11-04, Žin., 2004, Nr. 171-6299 (2004-11-26), i. k. 1041010ISTA0IX-2539

Lietuvos Respublikos mokslininkų valstybinių pensijų laikinojo įstatymo, Valstybinių pensijų įstatymo, Teisėjų valstybinių pensijų įstatymo, Valstybinių socialinio draudimo senatvės pensijų išankstinio mokėjimo įstatymo, Piniginės socialinės paramos mažas pajamas gaunančioms šeimoms (vieniems gyvenantiems asmenims) įstatymo pakeitimo įstatymas

6.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [X-208](#), 2005-05-19, Žin., 2005, Nr. 71-2554 (2005-06-07), i. k. 1051010ISTA000X-208

Lietuvos Respublikos neįgaliųjų socialinės integracijos įstatymo, Valstybinių pensijų įstatymo, Mokslininkų valstybinių pensijų laikinojo įstatymo, Valstybinių socialinio draudimo senatvės pensijų išankstinio mokėjimo įstatymo, Teisėjų valstybinių pensijų įstatymo, Pensijų kaupimo įstatymo, Lietuvos nepriklausomybės akto signatarų statuso įstatymo pakeitimo ir papildymo įstatymas

7.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [X-669](#), 2006-06-08, Žin., 2006, Nr. 72-2685 (2006-06-28), i. k. 1061010ISTA000X-669

Lietuvos Respublikos mokslininkų valstybinių pensijų laikinojo įstatymo 3 straipsnio pakeitimo įstatymas

8.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XII-2517](#), 2016-06-29, paskelbta TAR 2016-07-15, i. k. 2016-20652

Lietuvos Respublikos mokslininkų valstybinių pensijų laikinojo įstatymo Nr. I-732 3 straipsnio pakeitimo įstatymas

9.

Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas, Nutarimas

Nr. [KT100-N6/2020](#), 2020-06-03, paskelbta TAR 2020-06-03, i. k. 2020-12128

Dėl Lietuvos Respublikos mokslininkų valstybinių pensijų laikinojo įstatymo nuostatų atitikties Lietuvos Respublikos Konstitucijai

10.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIV-216](#), 2021-03-25, paskelbta TAR 2021-03-31, i. k. 2021-06554

Lietuvos Respublikos mokslininkų valstybinių pensijų laikinojo įstatymo Nr. I-732 3, 4 ir 6 straipsnių pakeitimo įstatymas